

tal and businesses from around the world by measuring 6 functions: 1) economy, 2) research and development, 3) cultural interaction, 4) lifestyle, 5) environment, 6) accessibility. It is determined that the Top 15 cities of the world according to both ratings have different composition and order of location, at the same time, 8 out of 15 cities are included in both ratings. It was determined that the Top 15 cities of the world according to both ratings have different composition and order of location, at the same time, 8 out of 15 cities are included in both ratings.

Key words: *tourist rating of world cities, international tourism, tourist destinations, global cities of the world.*

Надійшла до редакції 01.06.2022

DOI : 10.33274/2079-4819-2022-76-1-95-104

JEL : F17, L86

УДК 338.4:004

Єлісєєва О. К.,
д-р екон. наук,
професор

Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара,
м. Дніпро, Україна
e-mail: yelisyeyeva.o@ef.dnu.edu.ua

Перетятко А. І.,
аспірант

Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара,
м. Дніпро, Україна
e-mail: andrey97peretyatko@ef.dnu.edu.ua

ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ РИНКУ ІТ-ПОСЛУГ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

UDC 338.4:004

Yelisieieva O. K.
Grand PhD in Economic
Sciences,
Professor

Oles Honchar Dnipro National University,
Dnipro, Ukraine
e-mail: yelisyeyeva.o@ef.dnu.edu.ua

Peretiatko A. I.,
PhD student

Oles Honchar Dnipro National University,
Dnipro, Ukraine
e-mail: andrey97peretyatko@ef.dnu.edu.ua

EVALUATION OF IT SERVICES MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE AND THE WORLD

Мета. Основним у дослідженні є виявлення сучасних тенденцій та перспектив розвитку Українського та світового ринку ІТ-послуг в умовах поглиблення процесів цифровізації, дослідження статистичних показників українського ІТ-ринку, а також подальших можливих векторів розвитку, враховуючи світові тенденції в секторі цифрових технологій. Дослідити роль держави у стимулювання розвитку вітчизняних ІТ-компаній, а також залученні іноземних інвестицій.

Методи. У ході виконання дослідження автори зверталися до загальнонаукових методів теоретичного та емпіричного пізнання, таких як системний аналіз, спостереження, порівняння, аналіз, синтез, моделювання та формалізація. Для кількісного аналізу використовувалися економіко-статистичні, табличні, графічні та економетричні методи, а також методи прогнозування.

© О. К. Єлісєєва, А. І. Перетятко, 2022

Результати. Виявлено найважливіші тенденції розвитку вітчизняного та світового ринку ІТ-послуг, серед яких: зростання доходів від використання хмарних технологій, зростання середньої величини угод злиття та поглинання на ринку ІТ-послуг, зростання ринку мобільних додатків та платформ, збільшення попиту на ПЗ з відкритим вихідним кодом, підвищення вимог щодо безпеки замовного ПЗ, розвиток ІТ аутсорсингу, розробка та впровадження нових технологій ІТ-установки та підтримки бізнес-процесів; зростання попиту на цифрове та змішане навчання. Досліджено вплив розвитку ІТ-сектору на економіку України. Розкрито особливості розвитку українського сегменту ринку ІТ-послуг у системі світогосподарських зв'язків. Розглянуто роль держави у стимулювання розвитку вітчизняних ІТ-компаній, а також залученні іноземних інвестицій. З'ясовано, що ІТ-сектор України демонструє зростаючу орієнтацію на експорт.

Ключові слова: сфера ІТ, ринок ІТ, перспективи розвитку сфери ІТ, світовий ринок ІТ, інформаційні технології.

Постановка проблеми. Найважливішою рисою сучасної економіки є її яскраво виражений інформаційний статус, оскільки сучасний етап її розвитку називається поруч із постіндустріальним — інформаційним. Частка інформаційних послуг в економіці розвинених і країн, що розвиваються, з кожним роком стає все вагомішою, з'являються нові послуги, постійно модернізуються існуючі. Такий стрімкий розвиток робить актуальним питання про властивості та алгоритми розвитку інформаційного ринку.

Зростання попиту у світі створює можливості для розвитку в Україні сфери інформаційних технологій з орієнтацією на експорт. Останнім десятиліттям галузь стабільно демонструє найбільші темпи зростання поряд з сільським господарством. Зростає частка інформаційних товарів і послуг у ВВП а особливо в структурі експорту. Необхідно визначити правильні заходи розвитку а також основні проблеми та загрози подальшому зростанню ІТ-сектора України. В умовах, що склалися, саме вітчизняний ІТ-сектор може стати драйвером зростання економіки країни, оскільки продукція та послуги, що генерують підприємства цього сектору, широко користуються попитом в іноземних компаній, а їх використання вітчизняними підприємствами сприяє підвищенню ефективності економіки в цілому. Складність поставленого питання полягає в тому, що інформаційний сектор знаходиться на стадії розвитку, становлення і формування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженням потенціалу ринку інформаційних технологій України займалися українські вчені: Д. В. Дубов, Л. М. Ганущак-Єфіменко, О. В. Кондрат, Р. І. Мачуха, Н. П. Мешко, Г. О. Чорноус, С. А. Якубовський та ін. Становлення та сучасні тенденції у світовій індустрії ІТ, вплив інформаційно-комунікаційних технологій на продуктивність та економічне зростання, розвиток міжнародної торгівлі та процесів інтернаціоналізації у сфері ІТ — всі ці питання отримали досить докладне висвітлення у працях зарубіжних учених. Серед них можна назвати таких: Б. Атростік, Н. Ахмад, С. Басу, Дж. Болдвін, Е. Бринджолфсон, Дж. Гейтс, Р. Інклаар, Н. Карр, М. Катсуно, А. Колекція, Лопес-Бассолс, Е. Макфарлана, К. Мотохаші, Пілат, М. П'ятковські, П. Схрейер, М. Тіммер, К. Ерроу.

Так, Р. Є. Яремчук вважає що на даний час Україна як один із найперспективніших ринків високих технологій та інновацій в Центральній і Східній Європі, знаходячись в процесі інтеграції українських ринків з ринками країн ЄС, отримує потужний стимул для активного комплексного розвитку власного ІТ-сектора найрозвинутішого та найбільшого за обсягом сегмента інноваційної економіки в Україні [1].

Дослідження сектора інформаційних технологій активно зараз являється актуальним, оскільки має значний вплив на всі галузі та економіки в цілому. Таким чином, великі світові інституції як ООН, Європейська ко-

місія, Міжнародна організація з міграції досліджують динаміку та тенденції на даному ринку. З боку науковців огляд кон'юнктури ринку ІТ був здійснений у дослідженнях: О. В. Журавльов, О. А. Сімахов, кадрові аспекти ІТ-спеціалістів досліджували наступні науковці: Л. Є. Довгань, І. П. Малик, ключові тренди у української ІТ галузі були виділені у роботах А. О. Алтинпара, О. О. Корогодова, Л. Є. Довгань, І. П. Малик. Концептуальні засади функціонування ІТ-сектора та його окремих аспектів висвітлено в працях Я. Олексенко, С. Макаренко, де були висвітлені наступні проблеми такі, як: проблеми ринку ІТ послуг висвітлювали в таких напрямках: недостатній рівень підготовки кваліфікованих кадрів, підкреслюють недостатнє регулювання з боку держави, особливо проблеми із захистом інтелектуальної власності, питання міграції ІТ-фахівців та аутсорсинг ІТ послуг, що іноді є синонімами, обговорювалось і у наукових роботах К. Кавасіма, міграція ІТ спеціалістів, низький внутрішній попит ІТ-продуктів. Останнім часом науковці часто звертають увагу на проблему аутсорсингу ІТ-послуг закордоном, що також негативно впливає на ринок комп'ютерних технологій.

Мета статті. Дослідження поточного стану та динаміки розвитку ринку ІТ-послуг в Україні а також його можливості та перспективи на світовому ринку інформаційних технологій. Дослідження ролі держави у стимуляції зростання вітчизняного сектору інформаційних технологій а також прогнозування майбутніх показників ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. ІТ-галузь впевнено перетворюється на одного з флагманів економіки України та стає невід'ємною складовою її міжнародного іміджу. Криза, що охопила весь світ у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції та викликала значне падіння української та світової економіки у 2020–2021 рр., не завадила потужному та динамічному розвитку української ІТ-сфери.

Більше того український ІТ-сектор демонстрував значно кращі результати ніж середні показники світового ринку ІТ. Міжнародний ринок ІТ-послуг у 2018-2020 рр демонстрував слабку динаміку або навіть незначне скорочення через торговельну війну США та Китаю а також пандемію COVID-19.

Якщо проаналізувати графік виручки від ІТ-послуг у світі (рис. 1), то можна відстежити

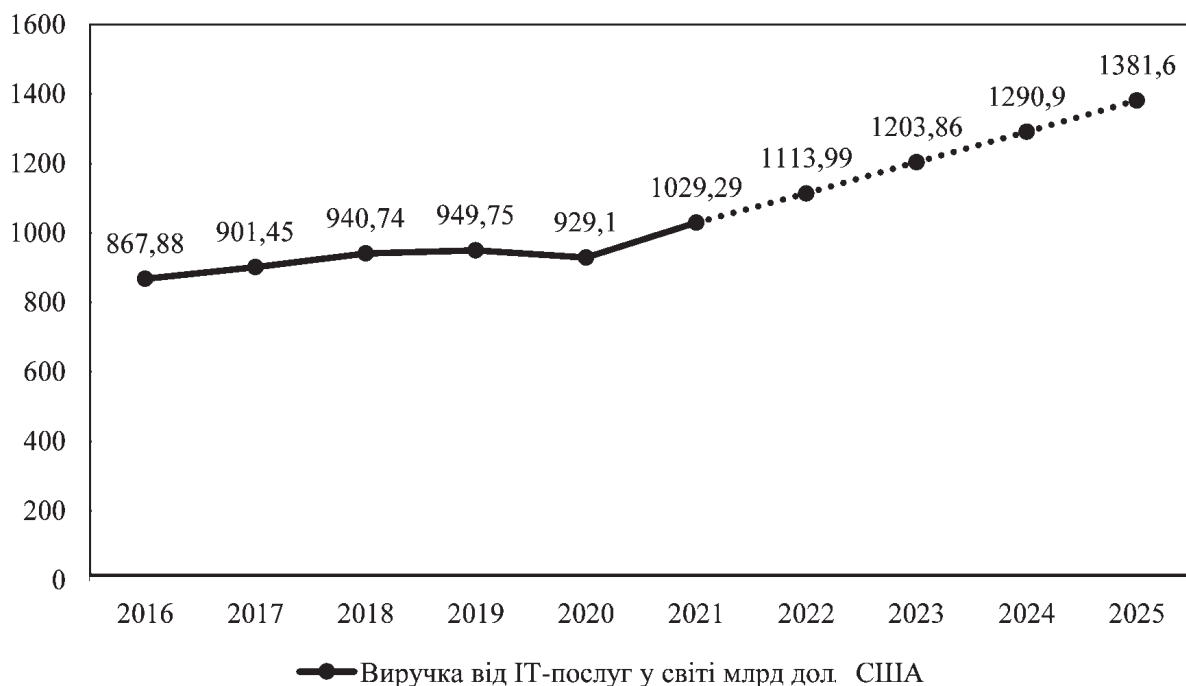

Рис. 1. Динаміка обсягу світового ринку ІТ-послуг та прогноз на 2022–2025 рр, млрд дол. США (складено автором на основі [4])

динаміку зростання приблизно на 4–5 % на рік до пандемії COVID-19 і незначне скорочення на піку обмежень від коронавірусу на 2 % за 2020 році через, що несли збитки виробники високотехнологічної електроніки і як наслідок призвели до скорочення ІТ сектору[2].

Послаблення обмежень а також нормалізація роботи підприємств і налагодження роботи міжнародних ланцюгів постачання в нових умовах, до зростання виручки ІТ сектору на 9,3 % у 2021 році. Також цьому посприяло зростання деяких сервісів, що здобули більшу популярність саме через пандемію.

Якщо розглянути динаміку в наступні чотири роки, то очікуваний дохід від ІТ-сектору демонструватиме щорічний темп зростання впродовж 2022-2027 років на рівні 7,10 %, що призведе до обсягу ринку в 1570,00 млрд доларів США до 2027 року.

Зростання попиту ПЗ для бізнесу. Обсяг продажу софту у світі в 2021 р. збільшиться на 13,2 % і становитиме близько \$600 млрд. за прогнозом Gartner. Витрати на комунікаційні послуги піднімуться на 3,5 %, до \$1,44 трлн; на комплекси для дата-центрів — на 7,4 %, до \$192 млрд. Прикладами успішних компаній у цьому сегменті є Microsoft, Salesforce.com.

Збільшення затребуваності систем штучного інтелекту (ІІ) та обчислень. Їхня реалізація у 2021 р. зростає на 16,4 %, до \$328 млрд., а до 2024 р. перевищить \$500 млрд дол., за оцінкою аналітичної компанії IDC. ІІ дає можливість переробляти дедалі більші обсяги інформації, оптимізувати бізнес-процеси. Найбільш привабливими компаніями у цьому сегменті є NVIDIA, AMD [5].

Віддалена робота, навчання та цифрові розваги зміцнили переваги хмарних технологій. Тенденція підвищення попиту ними залишиться і довгострокову перспективу. Вони забезпечують зручне, ємне, безпечне зберігання даних та доступ до них для різних користувачів незалежно від локації та часу. Gartner прогнозує збільшення глобальних витрат на хмарні сервіси на 18 % у 2021 р., до \$305 млрд. За оцінками дослідницької компанії, навіть після завершення пандемії

70 % організацій підніматимуть витрати на «хмари». Тут зверну увагу на компанії, основний бізнес яких полягає у наданні обчислювальної інфраструктури та обладнання. Прикладами успішних компаній є Microsoft, Zoom Technologies, Netflix, Spotify.

Увага до кібербезпеки. Міграція бізнес-процесів та персонального життя в онлайн в умовах запроваджених карантинних обмежень призвели до підвищення активності зловмисників та шахраїв. За даними Australian Cyber Security Growth Network, світовий ринок кібербезпеки збільшиться найближчими роками більш ніж подвоїться і досягне \$173 млрд, а його загальний обсяг до 2026 р. становитиме \$270 млрд. Населення та бізнес змушені реагувати на зростання злочинів у сфері інтернет-технологій. Очікується, що витрати на кібербезпеку збільшуватимуться в середньому на 9,3 % на рік. З урахуванням того, що в цьому секторі представлено безліч компаній малої та середньої капіталізації, інвестувати в цей сектор краще через диферсифіковані ETF-фонди. Прикладами можуть бути MG Prime Cyber Security ETF, First Trust Nasdaq Cybersecurity ETF та iShares Cybersecurity and Tech ETF[6].

Україна є лідером з інновацій у Східній Європі та зайняла переконливі позиції в кількох міжнародних рейтингах. Індекс інновацій Bloomberg увійшов до 50 найбільш інноваційних країн світу. У 2021 році Україна посіла 34-е місце зі 100 глобальних стартап-екосистем у рейтингу StartupBlink і 6-е місце серед стартапів у Східній Європі. До війни українська ІТ-індустрія активно залучала інвестиції та гранти для стартапів, які розпочали свою діяльність (Seed та Pre-seed).

Чотири всесвітньо відомі компанії-єдинороги, Grammarly, GitLab, BitFury та People.ai, мають українське коріння. People.ai залучив 100 мільйонів доларів під час раунду серії D у серпні 2021 року. Grammarly закрив інвестиційну угоду на суму 200 мільйонів доларів (пізній раунд VC) у жовтні 2021 року, а GitLab завершив IPO, продавши 10,4 мільйона акцій по 77 доларів кожна, залучивши 800 мільйонів доларів для Оцінка 11 мільярдів доларів протягом того ж місяця[7].

«Дія Сіті» — особливий податково-правовий режим для ІТ-компаній — офіційно запрацював 8 лютого 2022 року. Він включає сприятливу систему оподаткування — 9 % податку на утримання або 18 % податку на прибуток; 5 % податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), єдиний податок на соціальне страхування у розмірі 22 % мінімальної зарплати (приблизно 50 доларів США), 1,5 % військовий збір; податки на стимулювання інвестицій; гарантії захисту інтелектуальної власності та бізнесу; легкий старт і спрощене адміністрування та багато іншого. Очікується, що новий режим допоможе збільшити частку ІТ в українському ВВП з 4 % до 10 % і доходи галузі до 16,5 млрд доларів, сприяючи перетворенню технологічного сектору в найбільший ІТ-хаб Європи.[8].

Побудова лінії тренда була здійснена у програмі Microsoft Office Excel. Програма

автоматично генерує майбутні значення на основі наявних або екстрапольованих значень на основі обчислень лінійного чи експоненціального наближення. Програма згенерувала лінійне рівняння лінії тренда, яким можна скористатися для прогнозування майбутніх значень шляхом підстановки.

Дані розрахунки показують прогнозне збільшення до 325 млрд грн обсягу ІТ галузі України, що є приблизно 38 % за 4 роки, такий результат є достатньо реалістичним прогнозом враховуючи високий рівень коефіцієнту детермінації в 0,986 (рис. 2). Також високу імовірність даних показників підтверджують планові прогнози українського уряду в зростання ІТ сектору до 16,5 млрд. дол. США до 2025.

Розрахунки щодо частки ІТ галузі в ВВП України спрогнозувати більш важко через велику кількість факторів впливу на які сама

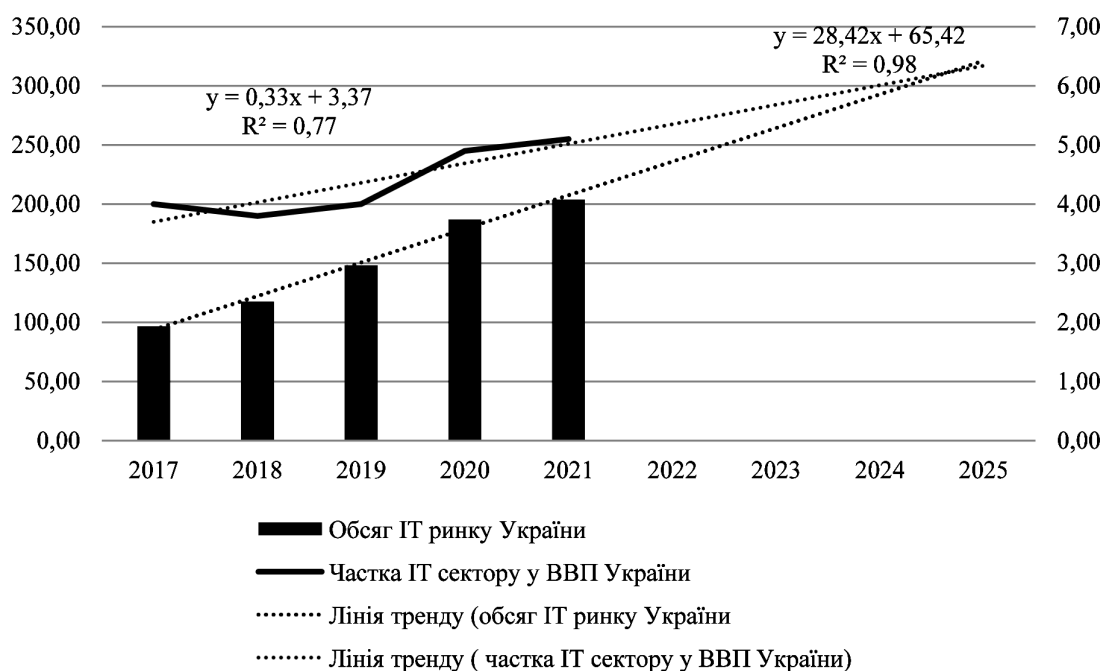

Рис. 2. Обсяги ринку ІТ-послуг в Україні та його % у ВВП у 2017–2021 рр та прогноз на 2022–2025 рр, млн грн (складено автором на основі [9])

ІТ галузь на має безпосереднього впливу. Коефіцієнт детермінації 0,77 вказує на помірно підтвердження моделі але якщо взяти до уваги динаміку зростання інших галузей, то частка в 6,5 % ІТ-послуг в ВВП України є достатньо реалістичним та досяжним показником. Якщо ж оперувати прогнозами уряду, то там запланована частка в 10 % від загального ВВП країни[10].

Найбільш наглядними серед всіх показників є дані щодо експорту вітчизняних ІТ-послуг. Так експорт української продукції зростає в середньому на 27 % щорічно. За останні чотири роки обсяги експорту ІТ продукції подвоїлись з 3 млрд 205 млн дол. США у 2018 році до 6 млрд 830 млн дол. США за підсумка 2021 року. Якщо ж розглядати дані за 2016 рік то збільшення експорту

становить 3,5 рази за 5 років (1975 млн. дол. США у 2016 проти 6830 млн. дол. США у 2021) (рис 3).

При цьому частка у відсотках зростає досить низькими темпами порівняно з найнижчою часткою у 3,8 % від загального ВВП

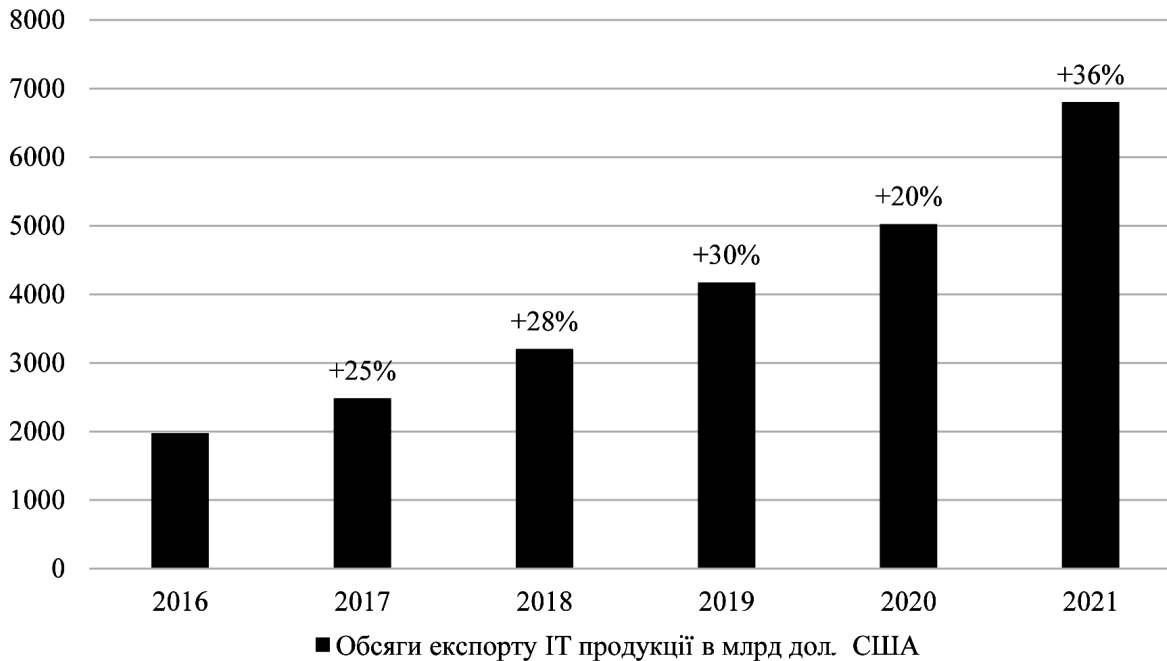

Рис. 3. Динаміка експорту ІТ-послуг у 2016–2021 рр. млн дол. США складено автором на основі [9]

України у 2018 році за підсумками 2021 року частка ІТ буде складати приблизно 5,1 %, даний показник зріс лише на 28 %. Таке здавалося б незначне підвищення ролі ІТ сектору у ВВП пояснюється зростанням та відновленням економіки в цілому та швидким зростанням ролі експорту сільськогосподарської продукції.

Якщо розглядати структуру імпорту саме послуг, то тут ІТ сектор продовжує впевнено нарощувати свою частку, так за підсумками 2021 року частка експорту ІТ-послуг складає 29,3 % що на 3,3 % перевищує показники 2020 року, коли доля в експорті становила 25 %, загалом же 2020 рік був дуже вдалим в статистичному плані адже зростання частки було на цілих 9 % (у 2019 р. ІТ- послуги займали 16 %,3 % українського експорту).

Таке різке збільшення питомої ваги ІТ-послуг у структурі експорту частково зобов'язане скороченням експорту через пандемійні обмеження, які завдали значного удару по транспортним послугам. В свою чергу обмеження пов'язані з COVID-19 особливо не зачепили сферу ІТ-послуг, яка швидко адаптувалася до нових умов ведення

бізнесу. Така гнучкість ІТ-послуг та можливість компаній швидко пристосовуватись до нових умов ведення бізнесу є дуже важливою з огляду на наявність нестабільності в українській економіці.

Аналіз ринків збуту українських ІТ-послуг показав що протягом останніх п'яти років ключові для українських виробників ринки не змінилися. США залишаються на першому місці 685 млн. дол. США у 2016 проти 2007 млн. дол. США за підсумками 2021 року, що свідчить про збільшення експорту до США не тільки у грошовому вимірі а й у відсотковому 47 % у 2016 і 51,94 % у 2022 (рис. 4).

На другому місці також без змін це країни, що входять до ЕС, проте їх частка в 2021 році скоротилась порівняно 2016 (23,47 і 22,7 відповідно). Третім найбільшим ринком для українських розробників залишаються Великобританія експорт до, якої збільшився з 153 млн. дол. США у 2016 до 503 млн. дол. США у 2021 році. Саме до Сполученого Королівства експорт ІТ продуктів зріс найбільше 3,8 рази за 5 років.

Єдиним з основних ринків українського ІТ, що майже не зазнав зростання є Швейцарія

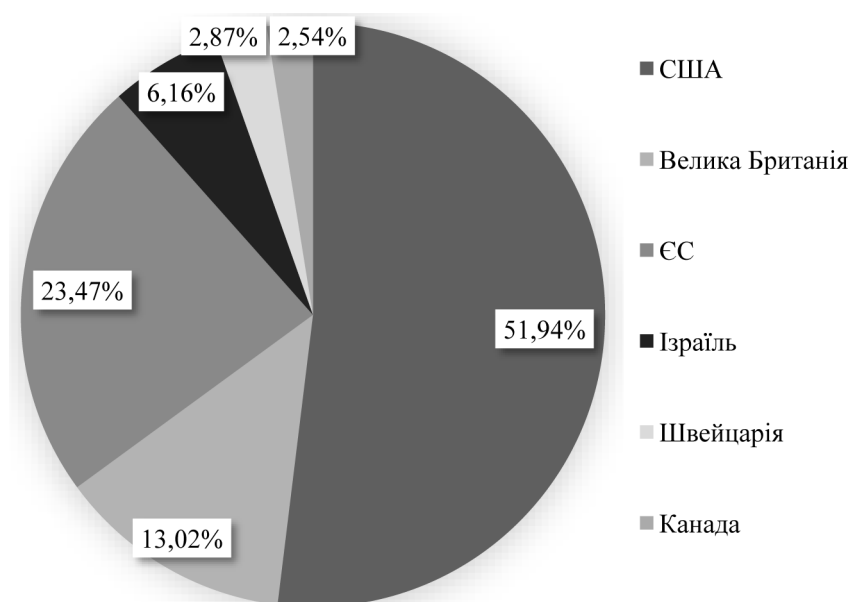

Рис. 4. Структура країни-імпортерів українських ІТ-продуктів, %
(складено автором на основі [9])

Закон про Дія City встановив вимоги до майбутніх резидентів:

- реєстрація в Україні;
- вид діяльності: комп'ютерне програмування, розробка ПЗ, створення ігор, освіта у сфері інформаційних технологій, обробка даних, маркетинг та реклама, кіберспортивні змагання, організація обороту віртуальних активів, кібербезпека, робототехніка та інші;
- 90 % доходів ІТ-компанії одержують від ведення такої діяльності;

015 — понад 9 гіг-

фахівців та працівників за трудовими договорами в команді;

— середня місячна винагорода працівників та гіг-фахівців не менше 1200 євро.

Приєднання до Diiа City є добровільним. Спецрежим діятиме паралельно з нинішніми умовами розвитку ІТ. Завдяки Diiа City ІТ-компанії сплачуватимуть нижчі податки, зможуть побудувати прозору корпоративну структуру та матимуть кращий доступ до інвестицій[10].

Висновки. Ринок ІТ-послуг стає все більш значимим для світової економіки, обсяги інвестицій а також об'єми ринку інформаційних технологій досягли розмірів таких традиційних сфер економіки як ринок енергоносіїв та корисних копалин. Динамічний розвиток ІТ компаній приваблює інвесторів, що стимулює пришвидшення розвитку нових технологій.

Необхідно відзначити, що зацікавленість компаній у нарощуванні споживання ІТ-послуг на світовому ринку в середньостроковій перспективі обумовлена підвищенням точності прогнозування діяльності з використанням інструментів Big Data, появою можливості більш точно оптимізувати бізнес-процеси у несприятливих ринкових умовах, сформувати нові конкурентні переваги та завоювати нові конкурентні позиції (зо-

рія експорт послуг за 5 років зріс всього лиш на 16 млн. дол. США.

З 8 лютого 2022 року уряд запровадив спеціальну законодавчу базу для ІТ-індустрії — Дія.City. Він поширюватиметься на всю територію України і передбачає низку стимулів для ІТ-компаній (учасників Дія.City): особливий режим оподаткування, спеціальні (більш гнучкі) форми залучення ІТ-спеціалістів (контракти та трудові договори), додаткові правові інструменти у сфері захисту інвестицій та корпоративного управління. Враховуючи тривалий діалог між ІТ-індустрією та владою, очікується, що впровадження Diiа City розглядатиметься як додатковий стимул для зростання цифрової економіки в Україні.

Складові «Дія Сіті»: сприятлива система оподаткування — податок на прибуток 18 % або податок на розподілений прибуток 9 %, ЄСВ на рівні 22 % мінімальної заробітної плати, податок на доходи фізичних осіб 5 % та військовий збір 1,5 %; гнучкі форми співпраці з ІТ-спеціалістами — гіг-контракти, що поєднують переваги фрілансу та соціальних гарантій; гарантії захисту інтелектуальної власності; елементи англійського законодавства, які полегшують доступ до інвестицій; гарантії захисту особи та майна від незаконного втручання силовиків.[9]

крема. там). За попередніми оцінками випереджаючими темпами зростатиме попит на ІТ-послуги з боку компаній малого та середнього бізнесу, керівництво яких раніше недооцінювало важливість ІТ-інфраструктури для свого впевненого розвитку. Можливості хмарних сервісів нині дозволяють задовольнити потреби малого та середнього бізнесу в ІТ-послугах за прийнятними цінами. Ряд технологічних досягнень та інновацій, запроваджених у галузі хмарних технологій останніми роками, заклали основи для випереджаючого зростання даного сегменту ринку ІТ-послуг у середньостроковій перспективі. Як бачиться, у середньостроковій перспективі представники середнього та великого бізнесу почнуть відмовлятися від підтримки раніше створеної власної інфраструктури ІТ, роблячи вибір на користь управління необхідними ресурсами на основі хмарної інфраструктури, що зробить інформаційні системи компаній більш гнучкими, ефективними, стійкими до можливих аварій та збоїв.

ІТ-галузь України протягом останніх років виступає локомотивом української сфери послуг на міжнародному ринку, що підтверджують наявність міцного інноваційного потенціалу в нашій країні. Тобто можна зробити висновок, що в останні роки Україна здійснила прорив у напрямку розвитку ІТ-галузі, Інтернет та ІТ змінюють природу бізнесу, виводять відносини між людьми, між владою та бізнесом; між владою та суспільством на новий рівень. Також у дослідженні визначено перспективні напрямки розвитку ІТ-галузі в Україні: нейронні мережі та машинне навчання, віртуальна (VR) та доповнена (AR) реальність, використання ІТ у медицині; розвиток ІТ-аутсорсингу та

ІТ-сектор України демонструє зростаючу орієнтацію на експорт, зокрема спрямованість на регіони Північної Америки та ЄС. Розвиток послуг аутсорсингу бізнес-процесів в Україні, на фоні констатованого дефіциту цифрових навичок у Швеції і Данії, розкриває нові перспективи на ринках країн Скандинавії.

Стратегічна позиція ІТ-сектору у розвитку національної економіки обґрунтовує профільні стимулюючі заходи державних урядових інституцій в рамках податкової, імміграційної, інвестиційної політик, реформ інституційної сфери і сфери вищої освіти. Реалізація цих заходів дозволяє прогнозувати у середньостроковій перспективі підвищення інвестиційної привабливості ІТ-сектора України.

Список літератури

1. Процикевич А. І. Державне регулювання інвестиційного процесу на ринку ІТ послуг: дис. канд. екон. наук: 08.00.03. Львів. 2020. 246 с.
2. Довгань Л. Є., Козинець А. В. Розвиток ІТ-сфери: проблеми та шляхи вирішення в забезпеченні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. *Актуальні проблеми економіки та управління: електрон. версія зб. наук. пр. молодих вчених КПП ім. І. Сікорського*. 2018. № 12. URL: ape.fmm.kpi.ua/article/view/130936/126662. (дата звернення 01.06.2022).
3. Кутова Н. Г., Козир А. А. Аналіз та перспективи розвитку української ІТ-сфери. *Актуальні економіко-правові, соціальні та екологічні аспекти розвитку промисловості та суспільства: матеріали всеукр. наук.-практ. конф.*, м. Кривий Ріг, 2020. С. 39–41.
4. IT Services spending forecast worldwide 2008-2023. URL: www.statista.com/statistics/203291/global-it-services-spending-forecast, (дата звернення 01.06.2022).
5. Gartner: Global IT services market to grow 7,9 %. URL: searchitchannel.techtarget.com/news/252512323/Gartner-Global-ITservices-market-to-grow-79. (дата звернення 01.06.2022).
6. Report for Selected Countries and Subjects. URL: www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database. (дата звернення 01.06.2022)
7. IT Services Market: Growth, Trends, COVID-19 Impact and Forecasts 2022-2027. URL: www.mordorintelligence.com/industry-reports/it-services-market (дата звернення 01.06.2022).

8. Digital economy report. 2019: value creation and capture : implications for developing countries. URL: digitallibrary.un.org/record/3833647?ln=en (дата звернення 01.06.2022).

9. Ukrainian Tech Market Overview 2021: 5,000 IT companies, 200,000 tech specialists, low rates. URL: ain.capital/2021/04/07/ukrainian-tech-market-overview-2021, (дата звернення 01.06.2022).

10. The Home of Great Devs. 2021 Tech Market Report. Beetroot. URL: beetroot.co/wp-content/uploads/sites/2/2021/03/Ukraine_-the-Home-Of-Great-Devs-2021-_Ebook-v-2.0-2.pdf. (дата звернення 01.06.2022).

References

1. Protsikevich, A. I. (2020). *Derzhavne rehuliuvannia investytsiinoho protsesu na rynku IT posluh* [State regulation of the investment process in the market of IT services. PhD econom. science diss.]. Lviv, 246 p.

2. Dovhan, L. E., Kozynets, A. V. (2018). *Rozvytok IT-sfery: problemy ta shliakhy vy-rishennia v zabezpechenni konkurentospro-mozhnosti vitchyznianskykh pidpriemstv* [Development of the IT sphere: problems and solutions in ensuring the competitiveness of domestic enterprises]. *Aktualni problemy ekonomiky ta upravlinnia: elektron. versiiia zb. nauk. pr. molo-dykh vchenykh KPI im. I. Sikorskoho* [Current issues of economics and management: collection of scientific works of young scientists of I. Sikorsky KPI], no. 12. Available at : ape.fmm.kpi.ua/article/view/130936/126662. (Accessed 10 May 2022).

3. Kutova, N. H., Kozyr, A. A. (2020). *Analiz ta perspektyvy rozvytku ukrainskoi IT-sfery* [Analysis and prospects of development of the Ukrainian IT sphere]. *Aktualni ekono-*

miko-pravovi, sotsialni ta ekolohichni aspekty rozvytku promyslovosti ta suspilstva: materialy vseukr. nauk.-prakt. konf. [Current economic and legal, social and environmental aspects of industry and society: materials all-Ukrainian scientific-practical conference]. Kryvyi Rih, pp. 39–41.

4. IT Services spending forecast worldwide 2008–2023 Available at: www.statista.com/statistics/203291/global-it-services-spending-forecast. (Accessed 10 May 2022).

5. Gartner: Global IT services market to grow 7,9 %. Available at: searchitchannel.techtarget.com/news/252512323/Gartner-Global-ITservices-market-to-grow-79. (Accessed 10 May 2022).

6. Report for Selected Countries and Subjects. Available at : www.imf.org/en/Publications/WEO/weo-database. (Accessed 10 May 2022).

7. IT Services Market: Growth, Trends, COVID-19 Impact and Forecasts 2022-2027. Available at: www.mordorintelligence.com/industry-reports/it-services-market. (Accessed 10 May 2022).

8. Digital economy report. 2019: value creation and capture: implications for developing countries. Available at: digitallibrary.un.org/record/3833647?ln=en. (Accessed 10 May 2022).

9. Ukrainian Tech Market Overview 2021: 5,000 IT companies, 200,000 tech specialists, low rates. Available at: ain.capital/2021/04/07/ukrainian-tech-market-overview-2021. (Accessed 10 May 2022).

10. The Home of Great Devs. 2021 Tech Market Report. Beetroot. Available at: beetroot.co/wp-content/uploads/sites/2/2021/03/Ukraine_-the-Home-Of-Great-Devs-2021-_Ebook-v-2.0-2.pdf. (Accessed 10 May 2022).

Objective. *The main goal of the research is to identify current trends and prospects for the Ukrainian and global IT services market in the deepening of digitalization processes, to investigate statistical indicators of the Ukrainian IT market and further possible vectors of development taking into account global trends in the digital technology sector. The objective is to investigate the role of the state in stimulating the development of domestic IT companies and attracting foreign investments.*

Methods. *In the process of the study, the authors turn to general scientific methods of theoretical and empirical knowledge, such as systems analysis, observation, comparison, analysis,*

synthesis, modeling and formalization. Economic-statistical, tabular, graphical and econometric methods, as well as forecasting methods are applied for quantitative analysis.

Results. *The most important trends in the domestic and global IT services market are identified. They include: growth of revenues from the use of cloud technologies, growth of average mergers and acquisitions in the IT services market, growth of the market of mobile applications and platforms, increasing demand for open source software, increasing the requirements for the security of custom software, development of IT outsourcing, development and implementation of new technologies for IT installation and support of business processes; growing demand for digital and blended learning. The impact of IT sector development on the economy of Ukraine is studied. The peculiarities of the development of the Ukrainian segment of the IT services market in the system of world economic relations are revealed. The role of the state in stimulating the development of domestic IT companies and attracting foreign investment is considered. It is found out that the IT sector of Ukraine is showing a growing export orientation.*

Key words: *IT sphere, IT market, prospects of IT sphere development, world IT market, information technologies.*

Надійшла до редакції 06.05.2022